



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Sol Triplex In Eodem Universo**

**Hermann, Amand**

**Sultzbaci, 1676**

Tertia. An Genus salvetur in unica specie, & species in unico Individuo.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

mal predicatur de homine & bruto. R. dist. ma. quod predicatur predicacione essentiali signata concedo ma. quod predicatur predicacione exercita nego ma. & distincta similiter minori, nego consequentiam. Itaq; quod hic definitur debet posse predicari predicacione essentiali signata de pluribus specie differentibus, qualiter nature non convenit talis predicatio essentialis. Ad Confirmationem dico, Porphyrium ideo exemplificasse genus per animal, quia est fundamentum genericitatis, & quia in ipso exercetur quod per ly Genus signabatur, hinc patet, quod secundae intentioni essentialiter conveniat definitio generis, quia ex secunda intentione convenit generi predicari de pluribus predicacione signata.

VI.  
Non aggregatum ex natura & secunda intentione.

DICO 2. *Definitum in definitione generis non est aggregatum ex natura & secunda intentione.* Haec est Scoti supra contra Ruvium, Murciam, Hurtadum, Amicum, & probatur. Conclusio tum autoritate, tum ratione Scoti q. 14. univ. *Nec etiam aggregatum per accidens, cuius non est definitio per Aristotelem 6. & 7. Met.* Id est, ut aliquid definitur definitione proprie dicta, debet esse ens per se, & non per accidens, sed illud aggregatum ex natura & secunda intentione non est ens per se, sed per accidens, ergo definiri non potest, ergo illud non erit definitum in definitione generis. Prob. Conclusio secunda, Quia illud hic definitur quod de pluribus predicatur & ad inferiora descendit, sed conflatum ex natura & secunda intentione non descendit ad inferiora, neq; de illis predicatur exercite, aut signate, quia predicatio exercita est propria primarum intentionum, signata secundarum, ergo nullo genere potest illud predicatum predicari de pluribus.

VII.

Dices. Relativa, anima, & plura alia quae dicunt respectum ad diversa definiiri possunt, ergo etiam poterit hoc aggregatum definiiri, prob. quia hoc aggregatum non dicit, seu non involuit plura in se quam relativa, anima. &c. plura alia quae per ordinem ad diversa definiuntur, ergo aq; poterit definiiri, cum non sit magis concretum accidentale quam illa. R. dist. ant. Relativa &c. plura concreta accidentaliter definiiri possunt, ita ut aq; primo significant formam & subjectum nego antecedens, prout unum dicit primario & alterum secundario concedo ant. & nego consequentiam. Itaq; aggregatum hoc, si utrumq; primario importat hac definitione definiiri non poterit, bene tamen si unum in recto, & alterum in obliquo; Quare nota Concretum accidentale dupliciter considerari posse, uno modo ut significat aq; primo subjectum & formam, & hoc proprie dicitur ens per accidens: alio modo ut non utrumq; ex aequo principaliter significat, sed unum primario & alterum secundario: & hoc dicitur ens connotativum, qualia sunt correlativa, & omnia illa quae definiuntur per ordinem ad aliud, quae definiiri possunt definitione essentiali & rigosora, sed non simpli & absoluta, sed mixta prout dixi in summulis, & sic se habet etiam in intentionibus secundis quare

VIII.  
Sed secunda intentio connotans naturam.

DICO 3. *Definitum in definitione generis, est secunda intentio ut connotat naturam communem.* Haec

est Scoti supra saepe cit. & quamvis ibi dicat solam intentionem definiiri, subintelligendum tamen est cum ordine ad naturam communem, seu intentionem secundam primario & principaliter definiiri, Est etiam D. Thom. 1. d. 18. q. 1. a. 2. &c. Probatur, illud definitur in definitione generis, quod per illud concretum genus principaliter significatur, sed secunda intentio ut connotat naturam in illo concreto principaliter significatur, ergo. Confirmatur, Quia predicari de pluribus est principaliter intentionis, secundario vero, seu per accidens naturae, quia naturae est esse per se.

### QUESTIO III.

*An genus salvetur in unica specie, & species in unico individuo?*

Quaestio haec procedit tam de universali metaphysico quam logico, non procedit tamen in eo sensu quo genus & species dicuntur aliqua tota actualia, scilicet quantum ad praedicata sua intrinseca & essentialia: nam sic certum est quod tam genus, quam species in unico inferiori salvari possit, quia secundum suam essentialitatem totam communicantur cuilibet suo inferiori, sic tota ratio animalitatis est in specie humana, & tota ratio naturae humanae in Petro, nam destructis omnibus omnino animalibus, & solo existente homine adhuc homo esset animal, & destructis omnibus individuis, & solo remanente Petro: adhuc Petrus esset animal rationale; Est ergo difficultas de genere & specie in quantum dicunt aliqua tota potentialia, ita ut sensus sit an ad conservandam totalitatem suam potentialem secundum statum ei connaturaliter debitum genus exigat plures species, & species plura individua. In qua materia triplex est sententia: Prima est Celestini asserentis

disp. 5. Log. sect. 2. Genus tam secundum metaphysicam considerationem, quam secundum logicam in una specie, & speciem in uno individuo salvari posse. Secunda diametraliter opposita requirit quod genus plures species, & species plura individua necessarii requirat, quae non modo possibiliter, sed etiam actu existant. Ita Boethius, Alexander, D. Thomas, Fonseca, Tolemus, & plures alii: Tertia tandem sententia mitior est, media requirit ad salvandam universalitatem generis plures species, & speciei plura individua non quidem actu existentia, sed saltem possibiliter; Et haec est communior Scottiarum, Eamq; tenet Ruvius, Oviedo, contro. 4. log. punct. 3. Hurtadus, Blancus, & plures alii, nec dissentit Baro licet forte vellet & affectate casibus duobus propositis desideret, attamen re ipsa cum ceteris Scottis coincidit, Quare ad quaestionem

DICO I. *Genus & species secundum logicam considerationem requirunt plura inferiora, licet non actu existentia a parte rei extra causas posita, requirunt tamen plura objective in intellectu, ita scilicet, ut licet plura actu non existant, sint tamen possibiliter.* Haec est Scoti quaest. 18. univ. ut ipsum citant Maltrius & Bellutus, ubi in fine dicit: Genus actu multas species requirere per intellectum apprehensas, ubi cum de universali loqui explicant Mauritius & Bargius. Prob. Concl. quoad 1. p. scilicet quod non sit necessarium ut inferiora sint a parte

I.  
Quaestio est de utroq; universali.

Triplex est sententia.

II.  
Debet ad minus esse plura possibiliter.

à parte rei actu existentia, Quia si requireretur plura inferiora actu existentia sequeretur naturam Solis, Lunar, phœnicis & non posse fundare universalitatem Logicam, sed hæc secundum communem possunt fundare universalitatem Logicam, ergo non requiritur ut inferiora sint à parte rei actu existentia, probatur mi quia adhuc considerari possunt prout sunt indifferentia ad hoc & illud individuum, ergo. Probatur ergo Conclusio etiam quoad alteram partem. Quia genus & species ut à Logico considerantur formalitèr, dicunt respectum ad plura, ergo non possunt salvari in unico inferiori quomodo cunq; , sed requiritur ut ad minus in intellectu represententur plura illa possibilia, ant. patet, consequentia probatur, Quia nihil potest salvari sine sua ratione formali & essentiali, ergo si genus & species Logicè respiciant plura essentialitèr, non poterunt subsistere sine illis pluribus, id est nisi illa plura sint possibilia. Confirmatur. Quia universale Logicum fit per actum intellectus comparativum, sed talem actum comparativum non potest habere nisi respiciendo plura, ergo.

**Arguitur Contra Conclusionem pro sententia Prima.** Ad hoc ut aliquid sit genus & universale Logicum requiritur & sufficit, ut sit unum in multis, de iisq; possit prædicari veluti pars materialis eorum, sed hoc genus haberet licet implicaret omnes alias in una specie sub qua continerentur plura individua actualia vel possibilia, ergo illi nihil deficeret ad universalitatem, seu rationem generis Logicam, ma. patet: probatur minor, quia sola esset species humana ad huc animalitas non diceret totam essentiam hominis, sed partem tantum materialem, deinde etiam esset unum in multis illis individuis veluti pars materialis & incompleta, ergo. R. distinguendo ma. Ad hoc ut aliquid sit universale requiritur & sufficit &c. ut sit unum in multis, de iisq; possit prædicari quomodo cunq; , nego ma. ut sit unum in multis de iisq; possit prædicari non modo ut pars materialis tantum, sed etiam ut pars contrahibilis & indifferens ad alias species, concedo ma. & nego mi. quia si nullum animal esset possibile præter hominem cum tunc non magis late pateret animal quam homo, & non minus per animalitatem quam per rationalitatem distingueretur Petrus ab individuis aliarum specierum, hinc implicat quod data illa hypothese prædicaretur incompletè & per modum partis materialis, quare nego etiam probationis ejusdem mi. ant. Quia cum ex hypothese animal non esset possibile in alia specie præter humanam, qui diceret animal, diceret etiam rationale saltem implicitè & concomitantèr ob mutuam connexionem quæ tunc esset inter animal & rationale, neq; enim ad faciendam prædicationem completam semper est necessarium exprimere quemcunq; gradum essentia, nam cum dicimus homo est animal rationale hæc est prædicatio completa, & tamen implicitè solum explicantur gradus superioris viventis corporis &c.

**Instatur;** Licet data hypothese animal non possit reperiri extra humanam speciem,

adhuc tamen dicendo homo est animal præscinderet à rationali, & ut sic præcisum nõ diceret totam hominis essentiam, ergo esset prædicatio generica. R. quod tunc non daretur talis præcisio, nam quod nunc datur ratio est, quia inter animalitatem & rationalitatem reperitur distinctio formalis, in casu autem isto idem esset principium sentiendi & discurrendi, & cum tunc nulla foret distinctio, nulla quoque esset præcisio: cum omnis præcisio fundetur supra distinctioem. Quod si tibi hæc responsio non sapit. Responde ut supra, scilicet tunc adhuc futuram prædicationem completam, quia qui diceret hominem esse animal virtualitèr, etiam & implicitè ac concomitantèr diceret eum esse rationalem. Imò si adhuc concederes quod prædicatio illa esset incompleta, in nullo peccares: nam exinde non liceret tamen inferri, quod quoq; esset generica, quia non esset per modum partis materialis, quod significat esse contrahibilem per plures differentias essentielles.

**Urgetur;** Saltem in hoc casu quo videlicet daretur aliquod gen<sup>o</sup>, verbi gratià animal, & sub eo darentur plures species, vel quasi species, quæ tamen ultra non essent communicabiles, exempli causâ præter Petrum & Bucccephalum atq; Conam, Coridon sub natura humana aliud non esse possibile individuum, quàm Petrum, sub natura equi alium non esse quàm Bucccephalum, & sub natura canis alium possibilem haud esse quàm hunc Coridon, in hoc, inquam, casu animal habebit se respectu generis, respectu hominis, equi & canis, quia tunc prædicabitur per modum partis essentialis determinabilis & nullibi dicer totam essentiam explicitè, vel implicitè, ergo saltem in hoc sensu natura generica non requireret plures species, sed poterit sufficientèr in illis individuis conservari. Ad hanc instantiam variè respondent Authores, nam Pontius concedit in tali casu sine multiplicatione specierum salvari posse rationem generis ut distinguitur à cæteris prædicabilibus, Averfa è contra negat, ratione dans, quia de essentia generis est, ut sit in pluribus speciebus; in casu autem non esset nisi in pluribus individuis, & consequentèr species, verum hæc ratio non concludit: quia supponitur quod plus differant quàm numero, species autem plura solo numero distincta requirit: & quamvis Baro defensare teatet, quod tunc non plus differrent quàm numero. R. tamen cum Mastrio & Belluto, Argumentum ex hoc casu animal habiturum rationem generis, in quantum esset prædicabile de pluribus Individuis distinctæ rationis essentialis, seu essentialitèr differentibus per modum partis materialis; Ex alia verò parte Casum illum esse implicatoriū, quia si illa individua sunt distinctæ rationis essentialis, seu essentialitèr differunt, & plusquam numero, ergo differunt specie & sunt in diversis speciebus, quæcunq; enim differunt essentialitèr, differunt etiam specie, unde in eo casu data hypothese dicendum esset, quod unumquodq; illorum individuorum propriam constitueret speciem, quemadmodum de individuis angelicis dicere solent Thomista.

**Dico 2. Genus & species secundum Metaphysicam considerationem.**

R 3

IV.

*Etiam secundum Metaphysicam considerationem.*

ficam considerationem in quantum fundamentum sunt universalis Logici, genus plures species, & species plura requirit individua, non quidem actu existentia, saltem possibilia. Hæc Conclusio colligitur ex Doctore supra cit. estq; communis Authorum sententiæ tertiæ. Probatur Conclusio primò de genere scilicet requiri plures species saltem possibiles.

Quia genus in tantum est pars materialis speciei modo, quia ad plures species est contrahibile, ergò si una species esset tantum possibilibus, non posset constitui eius pars materialis, probatur ant. quia si genus non esset communius specie quam constituit, & differentia quæ contrahitur, non posset dici verè contrahi & coartari per differentiam, quia non esset majoris amplitudinis quam differentia, neq; esset ratio cur species constituta cum aliis speciebus conveniret, sed potius spectaret ad ultimum distinctivum illius naturæ, quia illud spectat ad ultimum constitutivum alicujus naturæ, quod ei soli convenit, & consequenter non erit pars potentialis illius speciei. Probatur Conclusio quoad eandem partem de genere & specie simul, Quia ut aliqua natura sit universalis Metaphysicè, debet esse capax universalitatis Logicæ, sed natura generica quæ unam solam speciem habet, & specifica quæ unum solum individuum possibile, non potest esse universalis Logicè, ergò nec Metaphysicè. Confirmatur ex definitione universalis Metaphysici, quod debet esse unum in multis saltem remotè, sicut universale Logicum est unum aptum esse in multis proximè, ergò. Probatur Conclusio quoad alteram partem, scilicet non requiri, ut illa plura actu existant; Quia universalitas generis Metaphysica non consistit in hoc quòd habeat plures partes subjectivas, in quibus actu existat, sed tantum in quibus possit in esse, ergò cum universalitas consistat in sola relatione aptitudinali, frustra requiritur actualis, & consequenter non requiruntur plures species, vel plura individua actu existentia.

V. **Opponitur Contra Conclus.**  
*Opponitur & solvitur Aristoteles.* Authoritas Aristotelis multis in locis in quibus docet quod genus debeat habere plures differentias, & etiam habeat actu consequenter etiam plures species ut 1. Top. cap. 3. 3. Met. t. 10. & 7. Met. 42. & 10. Met. 14. & alibi sæpè.

æ. adhas & similes plures auctoritates genus respicere plures species possibiles, non verò actu existentes, quòd si verò requirit species actu existentes in aliquibus locis tunc dicendum est eum loqui de genere Logico quod actu requirit plures species in existentia objectiva; vel dicito eum loqui prout nunc & defacto contingit secundum naturalem rerum exigentiam, non verò quòd absolute non possit salvari ratio generis sine pluribus speciebus actu existentibus. Verumtamen in contra

VI. **Arguitur:** Etiam ex ratione, Nullum genus concipi potest veluti contrahibile per unam tantum differentiam, ergò actu requiruntur plures, probatur ant. si posset concipi ut contrahibilis per unam differentiam tantum, non conciperetur ut divisibilis per plures, sed genus debet concipi ut per plures divisibilis, ergò nõ potest concipi ut contrahibilis per unam

differentiam tantum, consequenter requiruntur plures actu existentes. R. concessio ant. distinguendo consequens requiruntur actu plures nego consequentiã, requiruntur plures possibiles concedo consequentiã neq; argumentum alterum plus probat quàm quòd plures possibiles requirantur non verò actuales.

**Instatur;** Existente uno contrario, necesse est ut alterum quoq; existat, sed differentia sunt sibi contraria, ergò existente una contrahente, genus necesse est quoq; ut altera etiam actu existat, ma. patet ex Arist. 2. Cœli. 18. R. dist. ma. Existente uno contrario necesse est etiam existere alterum propriè dicto; concedo ma. prout contrarium sumitur pro quacunq; oppositione nego ma. & ni. quia differentia non sunt sibi propriè contraria, sed potius privativè opponuntur, in quantum scilicet una semper est perfectior altera, nec aliud intendit Aristoteles citatus ut notat Averfã.

**Urgetur:** Differentia cum qua genus constituit unam speciem distinguit actu illud ab omnibus aliis speciebus, sed sic differre & distinguere non potest facere nisi illæ aliæ actu existant, ergò actu requiruntur plures. R. negando mi. quia differentia distinguit illam speciem constitutam non modò ab actu existentibus, verum etiam à possibilibus. Quòd si quis replicaret adhuc, quòd genus dicat potentiam naturalem ad plures species quæ frustrari non debet, alioquin superflua esset & inanis, nil proficeret, nam nimium probaret, nam sicut genus dicit potentias ad plures, & ad species syncategorematicè infinitas, ita sequeretur quòd deberet actu infinitas.

#### QUÆSTIO IV.

*An habeat sub se genus individua & quomodo de illis prædicetur?*

**Apud omnes certissimum est, genus de individuis prædicari, verè enim dicitur Petrus est animal, Paulus est animal, & ideo Porphyrius genus definiens dixit, genus prædicari de pluribus specie differentibus, insinuare volens non solum prædicari de speciebus, sed etiam individuis, nam non solum homo & brutum specie differunt, sed etiam Petrus & Bucccephalus; Sensus igitur quæstionis quoad primum dubium est, an mediã tantum prædicetur de illis, id est, mediã specie: quo sensu dicimus quod Petrus sit animal, quia est homo, an verò etiam aliquando prædicari possit immediã? Circa quod dubium duplex est sententia: Prima dicit genus non prædicari de individuis immediã, id est, nullo alio mediã, sed mediã, videlicet mediã specie, ita ut immediã referatur ad speciem, & hac mediã ad individuum. Ita Albertus tract. 4. de Prædicabilibus cap. 1. Scotus. q. 17. Univers. Connimb. q. 1. de Specie Toletus q. un. Javellus tract. de Prædicab. Joan. à S. Thoma & multi alii, imò & ipse Porphyrius cap. de specie sic docuisse videtur. Secunda sententia docet posse genus prædicari non solum mediã, sed etiam immediã, verbi gratiã dicendo non solum Petrus est animal,**